

Pedagogická práce v týmu

doc. Michal Kaplánek, Th.D.

Týmová dimenze práce s dětmi a mládeží (salesiánský pohled)

- Nevychováváme sami, ale vždy ve spolupráci s dalšími lidmi (kolegové, externisté, animátoři)
- I když jednáme samostatně (klíčový pracovník), jednáme vždy v návaznosti na další členy týmu
- Na děti silně působí vztahy a způsob spolupráce mezi námi
- Jde nám o jednu věc, proto „táhneme za jeden provaz“
- Jestliže „táhneme za jeden provaz“, vytváříme tím „společenství“ (Comunity, Gemeinschaft = skupina lidí, které spojují vzájemné vztahy a společný zájem)
- Na tomto „společenství“ participují vedle nás všichni, kdo nám pomáhají, mladí lidé, příp. jejich rodiče

Tým - definice

Ne každá skupina (pracovní kolektiv) je týmem:

Tým je **malá skupina lidí** se vzájemně se **doplňujícími dovednostmi**, kteří jsou **oddáni společnému účelu**, pracovním **cílům** a **přístupu** k práci, za níž jsou vzájemně odpovědni.

Stěžejní otázka: *Jak udělat z naší „pracovní skupiny“ tým?*

Smysl týmové práce v salesiánském zařízení

Výchovné prostředí vytváří **tým vychovatelů** spolu s účastníky. To, co mladého člověka drží, jsou **autentické vztahy**.

Aby se dosáhlo cíle, tj. mladý člověk se stal zralou osobností, **sledujeme všechny dimenze jeho osobnosti** – tělesnou, sociální, psychickou i spirituální.

Výhody týmové spolupráce

Týmová spolupráce zaručuje:

- kontinuitu výchovného působení
- bohatství názorů (různost povah, citlivost, dynamičnost atd.)
- objektivnější pohled
- možnost konzultace jednotlivých případů

Každá osoba má svou specifickou roli!

Nevýhody týmové spolupráce

- ▶ Práce v týmu vyžaduje víc času na domluvu a plánování
- ▶ Práce v týmu neumožňuje rychlá řešení na vlastní pěst
- ▶ Práce v týmu předpokládá umění dohodnout se a dosáhnout konsenzu
- ▶ Práce v týmu mě nutí spolupracovat i s tím, koho „moc nemusím“
- ▶ Práce v týmu předpokládá disciplínu, tzn. držet se projektu a nejednat živelně
- ▶ Práce v týmu předpokládá, že všichni umíme formulovat svá stanoviska, ale také ustoupit anebo přistoupit na kompromis

Podmínky týmové spolupráce

- Úcta k druhým
 - Vnitřní svoboda
 - Kreativita
 - Otevřený dialog v týmu
 - Jasně zadání poslání celého týmu
 - Jasně zadání úkolů (rolí) jednotlivců
-

Zásady spolupráce v týmu

- Aktivní zapojení všech (participace a seberealizace)
- Umožnění konstruktivní kritiky
- Jasná prezentace vlastních názorů
- Naslouchání názorům druhých
- Princip dialogu
- Princip spoluzodpovědnosti
- Důvěra a diskrétnost
- Autonomie
- Informovanost
- Upřímnost

Některé prvky skupinové dynamiky v pedagogickém týmu

- Ztráta zájmu a nerozhodnost
- Rozhodování
- Konflikt
 - pozitivní
 - destruktivní

Vždy se ptáme po příčinách problémů.

Řešit osobní problémy pedagogů až při akci je pozdě.

Příčiny problémů v dynamice týmu (I)

Těžkosti všeobecného rázu

- různost povah a osobní těžkosti jednotlivých členů týmu
- časté střídání pedagogů
- silné neshody v důležitých otázkách, jako např. způsob jednání ve výchovném procesu, organizace práce, způsob hodnocení, výchovné cíle, vztah k autoritě

Příčiny problémů v dynamice týmu (II)

Ztráta zájmu a nerozhodnost

Projevy:

- laxní přístup členů týmu
- nepřipravenost na jednání
- pasivita při jednání
- odkládání realizace
- neochota vzít na sebe zodpovědnost
- váznou i vztahy

Příčiny:

- Nedocení problému
- Neznalost možnosti řešení
- Nedostatek participace
- Strach z rozhodnutí

Tým spolupracuje na projektu

Zásady projektového myšlení:

Salesiánská přímá práce = integrální pohled na člověka – cesta – proces

Projekt = nástroj, který působí na součinnost a určuje práci týmu

Smysl evaluace: pravidelná evaluace, kterou se ověřují výsledky, přispívá k nápravě chyb a k dosažení lepších výsledků

Spíše **strategické rozhodování, tvorba projektu a průběžné hodnocení** než aktivismus, improvizace a mezi sebou soupeřící jednotlivci (skupiny)

**SPOLUODPOVĚDNOS
T**

SOUČINNOST

KOORDINACE

**STÁLÉ
PROVĚŘOVÁ
NÍ**

KONTINUITA

Projektové myšlení vede ke změnám ve způsobu práce

~~STRUKTURY~~

SOUSTŘEDIT SE NA OSOBY

~~DĚLAT~~

NALÉZAT KRITÉRIA A ROZHODOVAT SE

~~BEZPROSTŘEDNÍ A NALÉHAVÉ~~

ZAMĚŘIT SE NA PODSTATNÉ

~~SEKTORIALISMUS
INDIVIDUALISMUS~~

**TÝMOVÁ PRÁCE - KONVERGENCE
OKOLO PROJEKTU**

Jak dále rozvíjet téma „týmovosti“?

Získání znalostí a dovedností:

- znát a respektovat skupinovou dynamiku
- umět vést porady a řešit konflikty

Po stránce afektivní:

- poznání a přijetí sebe sama
- vytváření a prohloubení autentických vztahů

Po stránce spirituální:

- ocenění a docenění významu společenství (communio)
- pro křesťany: Ježíš Kristus = střed společenství, agapé = pouto

Děkuji vám za pozornost!

